

Dobrý den,

ještě jednou Vám chceme poděkovat, že jste se v této věci obrátil na naši advokátní kancelář. Dále Vám chceme poděkovat, že jste nám poskytl požadované informace a dokumenty. Chceme Vás ujistit, že toto je standardní postup při každém posouzení právního případu, neboť se nezřídka stává, že se jednotlivé případy od sebe liší v nuancích, které mohou mít dopad na celkové závěry. Naše advokátní kancelář je ze zákona vázána povinností mlčenlivosti, a proto se o Vaší kauze nebudeme nikde šířit, s výjimkou vyhrazené možnosti zveřejnit anonymizované dokumenty (z nichž nebude možné identifikovat Vás, ani útvar, jehož jste členem).

V první řadě chceme uvést, že právní předpis, o který se vedení bezpečnostního sboru opírá (tj. § 10a vyhlášky č. 537/2006 Sb.), byl u Ústavního soudu napaden skupinou senátorů. Ústavní soud o této věci rozhoduje v tzv. zrychleném řízení a lze předpokládat, že v druhé polovině února / první polovině března o návrhu na zrušení daného ustanovení rozhodne. Teoreticky se tedy může stát, že napadené ustanovení ztratí účinnost (pokud Ústavní soud návrhu senátorů vyhoví) ještě předtím, než se Vás daná povinnost stanovená vyhláškou začne skutečně dotýkat, tj. ještě před 1. březnem 2022. Nicméně, tato situace je teoretická a nikdo nyní nedokáže předjímat rychlost rozhodování Ústavního soudu, ani jeho právní závěry. Z toho důvodu trvá bezprecedentní právní nejistota pro příslušníky bezpečnostní sborů, a my proto doporučujeme na nic nečekat a dát vedení najevo, že jeho postup je protiprávní, protože svými rozkazy prosazuje aplikaci vyhlášky, jejíž text je (minimálně v rozsahu § 10a) protiústavní a v rozporu se smyslem zákona a s mezinárodním právem. Totéž se týká i sdělení hlavní hygieničky Ministerstva obrany.

Naše právní závěry, které opíráme o veřejně dostupné (byť stále se měnící) informace o onemocnění COVID-19, shrneme takto:

1. Protiústavnost vyhlášky a rozkazu

- a) Obecné uložení povinnosti vakcinace (navíc látkou, která nezamezí vzniku či šíření onemocnění COVID-19) jen určitým skupinám obyvatelstva je diskriminační a v rozporu s Listinou základních práv a svobod.
- b) Podmiňování pokračování služebního poměru provedením specifického lékařského zákroku na osobě příslušníka (tj. vakcinace látkou, která nezamezí vzniku či šíření onemocnění COVID-19) je nezákonné omezení práva na svobodu povolání podle Listiny základních práv a svobod.
- c) Nelze jako povinné nařizovat podstoupení lékařského zákroku, které má chránit pouze subjekt podání vakcíny a nikoliv okolí. Vakcína nebrání přenosu onemocnění, vzniku symptomů ani hospitalizaci, pouze snižuje riziko závažnějšího průběhu onemocnění u nakažené osoby. Toto omezení je opět v rozporu s právem na nedotknutelnost osoby a právem na osobní svobodu podle Listiny základních práv a svobod.
- d) Vedení útvaru je povinno respektovat Vaši výhradu svědomí – tj. Váš případný subjektivní (sekulární) filozofický přístup k boji proti onemocnění COVID-19.

V momentu, kdy je zřejmé že očkování není jedinou a také ani zdaleka nejúčinnější metodou ochrany proti danému onemocnění (zvláště když existují alternativy jako přirozená imunita, zdravý životní styl nebo včasná léčba monoklonálními protilátkami a jinými léky), je potřeba tomuto Vašemu subjektivnímu přístupu poskytnout ústavní ochranu vyšší než veřejnému zájmu na plošné očkování. Navíc, teprve v těchto dnech jsou vyhodnocovány negativní dopady dalších posilujících dávek na imunitu člověka.¹ Vzhledem k předběžným nálezům nelze mít důvěru v pravidelné přeočkování. V tomto případě není útechou ani fakt, že za případné negativní následky aplikace současných vakcín, jež byly schváleny jako podmíněné a jejichž skutečné dopady na dlouhodobé zdraví se v tomto období teprve zjišťují, má teoreticky nést stát (dle příslušné vyhlášky, která však odpovědnost vymezuje extrémně úzce); uplatňovat odpovědnost státu poté, co může být zdraví subjektu podlomeno, je zcela tristní a tento postup nemá žádnou reálnou reparační hodnotu.

2. Rozpor se zákonem a mezinárodním právem

- a) Povinnost očkování proti onemocnění proti COVID-19 nelze řadit po bok jiných povinných očkovaní (např. proti spalničkám nebo žlutence), neboť vir SARS Cov-19 mutuje mimořádnou rychlostí na rozdíl od „tradičních“ DNA virů či jiných patogenů a účinnost vakcíny velmi rychle zastarává. Navíc, průběh onemocnění COVID-19 je zpravidla mírný, s nízkou smrtností a je dobře řešitelný, pokud je zahájena včasná léčba dostupnými léky. Jak bylo řečeno výše, povinnost vakcinace nelze nařídit ani ve veřejném zájmu, neboť vakcína nezpůsobí, že nemůže dojít k přenosu viru.
- b) Informace o tom, zda jste absolvoval kompletní očkování proti onemocnění COVID-19, je citlivým osobním údajem, který bezpečnostní sbor není oprávněn zpracovávat (a tedy ani znát). Oprávnění zpracovávat informaci tohoto typu nedává ani článek 9 odst. 2 nařízení GDPR.
- c) Dotčená vyhláška obsahuje nepravdivé informace. Vakcinace proti onemocnění COVID-19 nelze kvalifikovat jako očkování podle zákona o ochraně veřejného zdraví, protože neobsahuje antigenní látky a nezpůsobuje, že nenastane vznik či přenos onemocnění. Vyhláška tak nenavazuje na zákon, a je v této části nicotná.
- d) Podle mezinárodní úmluvy o biomedicině je zákrok v oblasti péče o zdraví možno provést pouze za podmínky svobodného a informovaného souhlasu člověka. Tato osoba musí být předem řádně informována o účelu a povaze zákroku, jakož i o jeho důsledcích a rizicích, což se v očkovacích centrech neděje. Navíc, není zde dán ani veřejný zájem, protože dostupné vakcíny nechrání před vznikem, ani přenosem onemocnění. Vyhláška je tak v rozporu s mezinárodním právem, a nemůže být vymáhána.

Vzhledem ke shora uvedenému se domníváme, že rozkaz Vašeho velitele a sdělení hlavní hygieničky jsou nejen neetické a bezpáteřní, ale zejména v rozporu s Listinou základních práv a svobod a se zákonem. Dle našeho mínění je důležité velitele Vašeho bezpečnostního sboru

¹ <https://www.reuters.com/business/healthcare-pharmaceuticals/eu-drug-regulator-says-more-data-needed-impact-omicron-vaccines-2022-01-11/>

o tomto závěru informovat a požádat o přehodnocení jeho postoje. Zvláště bychom doporučovali apelovat, že – za situace, kdy soudy zrušily již přes 30 mimořádných opatření MZČR a Vlády ČR pro jejich nezákonnost – nelze další regule v boji proti onemocnění COVID-19 nekriticky akceptovat jako „danost“ (tj. přístup – vyhláška je holt vyhláška a my s tím nic neuděláme). Naopak, toto je situace, kdy je nutné kriticky hodnotit každý krok čelných představitelů výkonné i zákonodárné moci a dělat maximum pro ochranu práv občanů, včetně příslušníků bezpečnostních složek.

V tuto chvíli není zřejmé, zda se Váš útvar rozhodne – v případě nesplnění rozkazu – považovat Vaše stanovisko za:

- A) neuposlechnutí rozkazu se všemi negativními konsekvencemi (tj. skončení služebního poměru, neposkytnutí výsluh či odbytného, možné trestní stíhání za neuposlechnutí rozkazu, apod.); anebo
- B) okolnost způsobující ztrátu způsobilosti k výkonu služby; zde by následkem bylo ukončení služebního poměru, ale byly by zachovány nároky na výsluhy či odbytné (§ 19 písm. c) ve spojení s § 138. zákona o vojácích z povolání).

Pamatujte na velmi přísnou právní úpravu služební kázně, podle které je příslušník povinen splnit i ten rozkaz, který je v rozporu s právním předpisem (po předchozím upozornění velitele). Nelze vykonat pouze takový rozkaz, jehož splněním by byl zřejmě spáchán trestný čin. Vaše pozice je tak bohužel citelně horší než u zaměstnanců ve zdravotnictví či u studentů zdravotních oborů, na které se povinné očkování také vztahuje. Odepření splnění rozkazu s poukazem na trestný čin bude těžké prokázat, ale – připustíme-li, že rozkaz směřuje na to, abyste očkovaním někomu (resp. sám sobě) narušil jeho fyzickou integritu i bez jeho souhlasu – lze určité trestněprávní znaky v tomto případě spatřovat (omezování svobody vyznání, vydírání, mučení a nelidské zacházení, ublížení na zdraví).

Na rozdíl od shora zmíněných zaměstnanců ve zdravotnictví či u studentů zdravotních oborů, na které se povinné očkování také vztahuje, je extrémně těžké předvídat vývoj rozhodovací praxe soudů v případě příslušníků bezpečnostních sborů, kteří podléhají rozkazům. Výsledek sporu by byl zcela otevřený, ba spíše negativní. V podobných situacích bývá obvyklé, že nižší instance budou mít snahu dát za pravdu formálnímu rozkazu a že určitý náznak zastání lze spíše dosáhnout až u vyšších instancí (po aplikaci opravných prostředků), které mají tendenci zohledňovat i lidštější pohledy.

Z tohoto pohledu se nám vývoj nejeví jako pozitivní, ale přinejlepším značně neurčitý. Velkou váhu však bude mít množství podobně „odbojných“ příslušníků jako jste Vy. Pokud jste si vědom, že řada Vašich kolegů zaujme podobný postoj a že by jejich sankcionováním či odchodem hrozila paralýza funkčnosti útvaru, samozřejmě se tím zlepšují Vaše vyhlídky. Pro úvahu, jak dál pokračovat, je také nutné zamyslet se, zda máte co ztratit (ve smyslu výsluh, odbytného apod.).

Vzhledem ke specifickému postavení příslušníků bezpečnostních sborů tak bohužel nejsme v této chvíli schopni dovést silný právní závěr. Pokud však jste rozhodnut svá práva

principiálně hájit, rádi pro Vás zdarma připravíme dopis pro velení Vašeho útvaru, který bude shrnovat shora uvedené a který dá jasně najevo, že se nehodláte podvolit.

V dopisu bychom zdůraznili, že trváte na dalším pokračování služebního poměru a že jste připraven použít dostupné právní prostředky, včetně podání žaloby k příslušnému soudu. Pokud by Vám soudy přisvědčily, měl byste právo na náhradu platu a případně i další odškodnění. V mezidobí je možné být zaměstnán jinde. Bohužel, lze předvídat, že by soudy (jako vždy) v tomto rozhodovaly mimořádně pomalu, velmi pravděpodobně i více než jeden rok. Doba nejistoty by tak byla velmi dlouhá. **Pokud je však daná záležitost pro Vás natolik principiální, že jste ochoten se do sporu pustit, poskytl bychom Vám veškerou podporu.**

Pokud máte k této věci jakékoliv další dotazy, neváhejte se nás zeptat emailem.

S pozdravem